



**NIMBAL
COMICS**

**DAVID
SUSKIND**

**JASON
PIPERBERG**

**DAGMARA
CORRIGAN**

NIMBAL COMICS PREZENTUJE: **PROFESOR NIMBAL**

ODKRYWAMY:

**CHOROBA
LEŚNIEWSKIEGO-CROHNA
I WRZODZIEJĄCE ZAPALENIE
JELITA GRUBEGO**





Pomysł
i Scenariusz:
**DAVID
SUSKIND**

Rysunki:
**JASON
PIPERBERG**

TŁUMACZENIE WERSJI POLSKIEJ:
**DAGMARA
CORRIGAN**

WYDAWCA WERSJI POLSKIEJ:
POLSKIE TOWARZYSTWO WSPIERANIA
OSÓB Z NIESWOISTYMI ZAPALENIAMI
JELITA „J-ELITA“



LEKARZ
POWIEDZIAŁ
MI, ŻE TAK MOCNO
BOLI MNIE BRZUCH
PRZEZ NIESWOISTE
ZAPALENIE JELIT.

A CO TO
TAKIEGO?



W SUMIE
NIE WIEM.
CIAGLE MÓWIŁ COŚ
O KUPIE.
TO BYŁO
NAPRAWDĘ
OBRZYDLIWE!

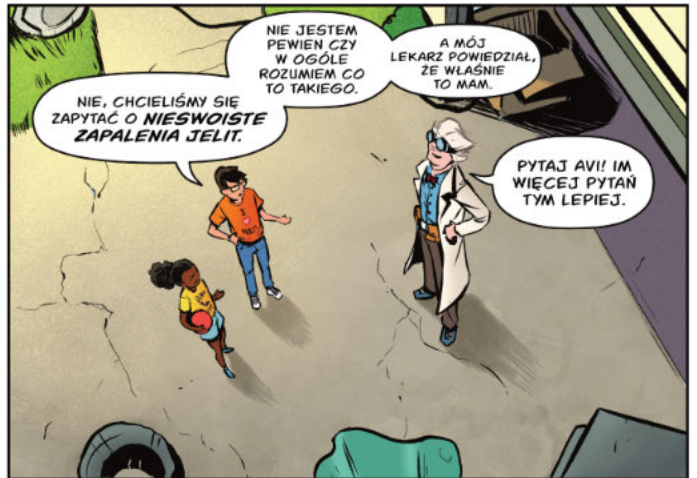
FUJ!



POWIEDZIAŁ MI,
ŻE MUSZĘ SIĘ
ZAJĄĆ STANEM
ZAPALNYM.
COKOLWIEK
TO ZNACZY.



EJ! MAM
POMYŚL!
POGADAJMY
Z PROFESOREM
NIMBALEM.
ON NA
PEWNO BĘDZIE
WIEDZIAŁ CO
ZROBIC.





A CO TO JEST UKŁAD ODPORNOŚCIOWY?

KOLEJNE DOSKONAŁE PYTANIE!

UKŁAD ODPORNOŚCIOWY TO OBRONA NASZEGO ORGANIZMU PRZED INFЕКCJAMI!



OBRONA? TO BRZMI JAK JAKĄS ARMIA.



TAK! ZGADZA SIĘ?

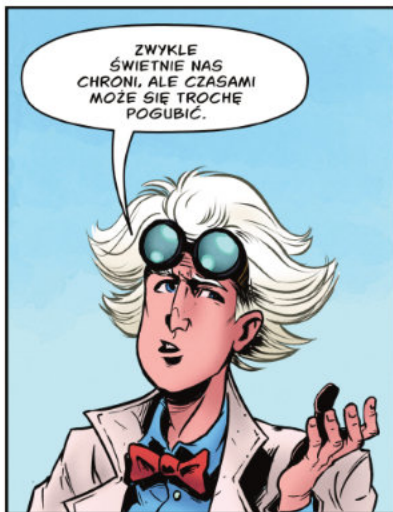
TO NASZE OSOBISTE SIŁY ZBROJNE: WOJSKA LĄDOWE, SIŁY POWIETRZNE, MARYNARKA WOJENNA I JEDNOSTKI SPECJALNE!

WOW! SUPER!



UKŁAD ODPORNOŚCIOWY TO JEDNOSTKI SPECJALNE TWOJEGO ORGANIZMU, CHRONIĄCE PRZED WSZELKIEGO RODZAJU INFЕКCJAMI.

OD ZWYKŁEGO PRZEZIĘBIENIA DO TAKICH, CO ZAGRAŻAJĄ ŻYCIU!



ZWYKŁE ŚWIETNIE NAS CHRONI, ALE CZASAMI MOŻE SIĘ TROCHE POGUBIĆ.



ZAMIAST ATAKOWAĆ INFЕКCJE, CZASAMI UKŁAD ODPORNOŚCIOWY ATAKUJE WŁASNY ORGANIZM.

W PRZYPADKU NZJ, ATAKUJE JELITA.



TO SIĘ ROBI CORAZ BARDZIEJ SKOMPLIKOWANE.

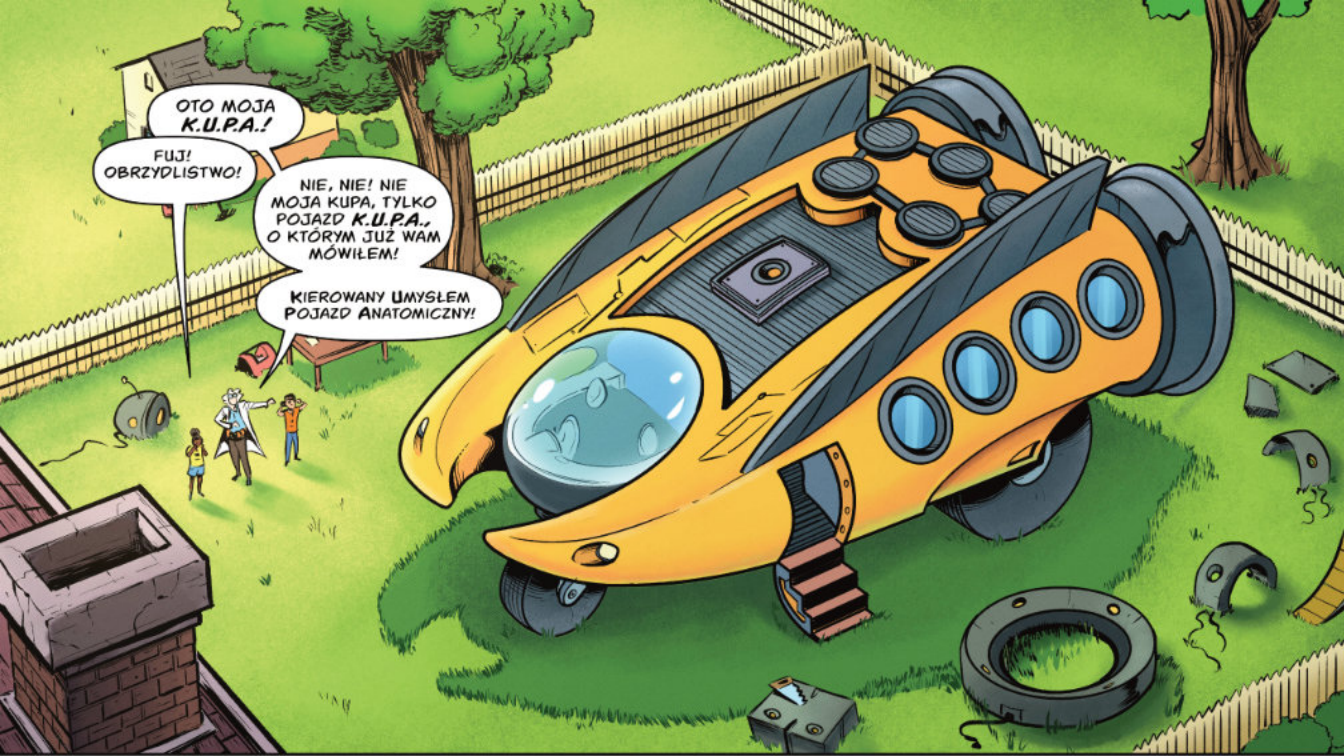
HMMMM...

WIEM! PO PROSTU WAM POKAZĘ!

POKAZĘ? A CO TAKIEGO?



UKŁAD ODPORNOŚCIOWY!



OTO MOJA
K.U.P.A.!

FUJ!
OBRZYDLISTWO!

NIE, NIE! NIE
MOJA KUPA, TYLKO
POJAZD K.U.P.A.,
O KTÓRYM JUŻ WAM
MÓWIŁEM!

KIEROWANY UMYŚLEM
POJAZD ANATOMICZNY!

EEE,
ŻE CO?

TO MÓJ SPECJALNY
POJAZD NAUKOWY. ZABIERZE
NAS WSZĘDZIE - ŁĄCZNIE
Z JELITAMI.

ABY ZOBACZYĆ,
JAK NASZ UKŁAD
ODPORNOŚCIOWY
DOGADUJE SIĘ
Z MIKROBIOTĄ.

WOW,
SUPER!

MIKROBIOTA?

PROFESORZE,
CZY PAN WYMYŚLA
JAKIEŚ NOWE
SŁOWA?

MIKROBIOTA TO
DRUGA POŁOWA
PRZYCZYNY NZJ.

ALE POZWOŁCIE,
ŻE WAM POKAZĘ.
K.U.P.A. CZEKA,
WSIADAJMY!

FUJ,
DLACZEGO
ON TAK TO
NAZWAŁ?

HMM.

ZOBACZMY,
DOKĄD MOŻEMY
SIĘ WYBRAC?

MOŻE
W KOSMOS!

ALBO DO ERY
DINOZAUROW!

A MOŻE...
...DO JELITA
GRUBEGO AWIEGO
SPRZED DWÓCH
TYGODNI?

OK...
...NIECH
BĘDZIE...

AWI, CZYN
HONORY! NACIŚNIJ
TEN PRZYCIŚK
I WYPOWIEDZ NASZE
MIEJSCE
DOCELOWE!

ZABIERZ NAS DO
MOJEGO JELITA
GRUBEGO SPRZED
DWÓCH TYGODNI!

FWOOSH!

WOW!





WIDZICIE TE WSZYSTKIE BAKTERIE?



TE WSZYSTKIE
BAKTERIE RAZEM
TWORZĄ NASZĄ
MIKROBIOTĘ!



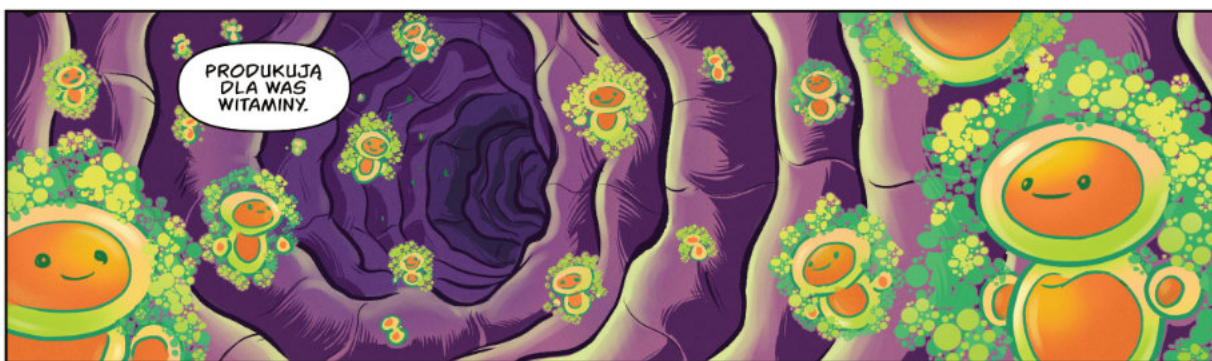
W NASZYCH
JELITACH MAMY ICH
BILION BILIONÓW,
I TO CAŁY CZAS!



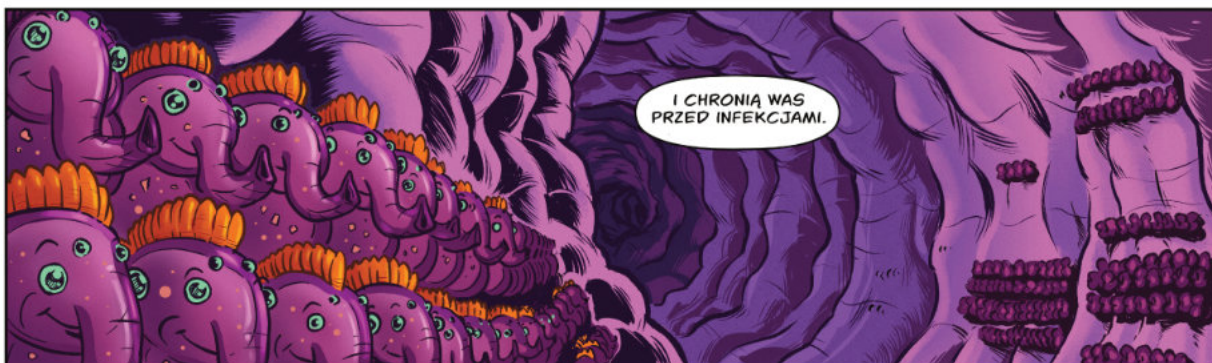
TO ONE
WŁAŚNIE WAM
POMAGAJĄ, I TO
BARDZO! PRACUJĄ
DLA WAS!



POMAGAJĄ
ROZŁOŻYĆ
JEDZENIE.



PRODUKUJĄ
DLA WAS
WITAMINY.



I CHRONIĄ WAS
PRZED INFЕКCJAMI.



MAMY TYLE BAKTERII
W NASZYCH JELITACH, ŻE ZA
KAŻDYM RAZEM, KIEDY ROBIMY
KUPE, OKOŁO 1/3 NASZEJ KUPY
TO BAKTERIE!



OHYDA!

ALE JAK ONE WPŁYWAJĄ NA NZJ?

DOSKONAŁE PYTANIE!

KAŻDA Z TYCH BAKTERII MA SWOJĄ OSOBOWOŚĆ!



NIKTÓRE NIE SĄ TAKIE MIŁE.

PODRAŻNIAJĄ NASZE JELITA, PRZEZ CO POBUDZAJĄ NASZ SYSTEM ODPORNOŚCIOWY...

...POWODUJĄC STANY ZAPALNE.



ZAZWYCZAJ MAMY TAK NIEWIELE ZŁYCH BAKTERII, ŻE UKŁAD ODPORNOŚCIOWY NIE REAGUJE.

ALE GDY MAMY ICH ZA DUŻO...

...WTĘDY UKŁAD ODPORNOŚCIOWY ATAKUJE!



HEJ, KIM JESTEŚ?

TA BAKTERIA WYGLĄDA NA **FAECALIBACTERIUM PRAUSNITZII**...

...CZYLI F.PRAUSNITZII...

...TO JEDNA Z WIELU DOBRZYCH BAKTERII.

MILUTKA BAKTERIA!



TA BAKTERIA RAZEM ZE SWOIMI PRZYJACIÓŁMI DBA O ZDROWIE JELIT.



CZYLI MÓJ UKŁAD ODPORNOŚCIOWY ATAKUJE MOJE JELITA, BO MOJA MIKROBIOTA MA ZA DUŻO NIEDOBRZYCH BAKTERII?

DOKŁADNIE!!

ALE NIEDOBRE BAKTERIE TO TYLKO CZĘŚĆ PROBLEMU.



GENY CHORYCH NA NZJ POWODUJĄ, ŻE UKŁAD ODPORNOŚCIOWY MA TENDENCJĘ DO REAGOWANIA NA BAKTERIE.

DLATEGO ZDARZA SIĘ, ŻE NA NZJ CHORUJĄ CZŁONKOWIE RODZINY.



A TAM, CO TO TAKIEGO?

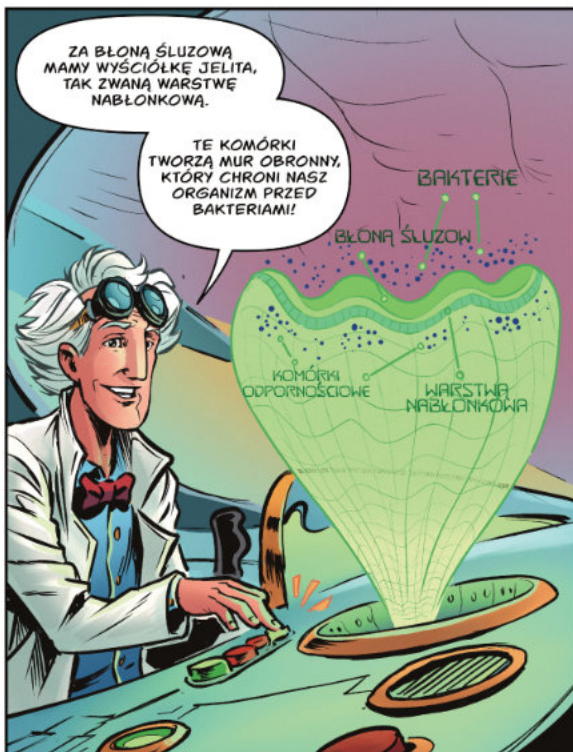
PODLEĆMY, ZOBACZYMY!



TO JEST BRAMA TWOJEGO JELITA!

TO BARDZO WAŻNE!

U GÓRY MAMY GRUBĄ WARSZTĘ BŁONY ŚLIZOWEJ, COŚ W STYLU FOSY, KTÓRA NIE POZWALA WIĘKSZOŚCI BAKTERII PRZEJŚĆ DALEJ.



ZA BŁONĄ ŚLIZOWĄ MAMY WYSIÓLKĘ JELITA, TAK ZWANĄ WARSZTĘ NABŁONKOWĄ.

TE KOMÓRKI TWORZĄ MUR OBRONNY, KTÓRY CHRONI NASZ ORGANIZM PRZED BAKTERIAM!

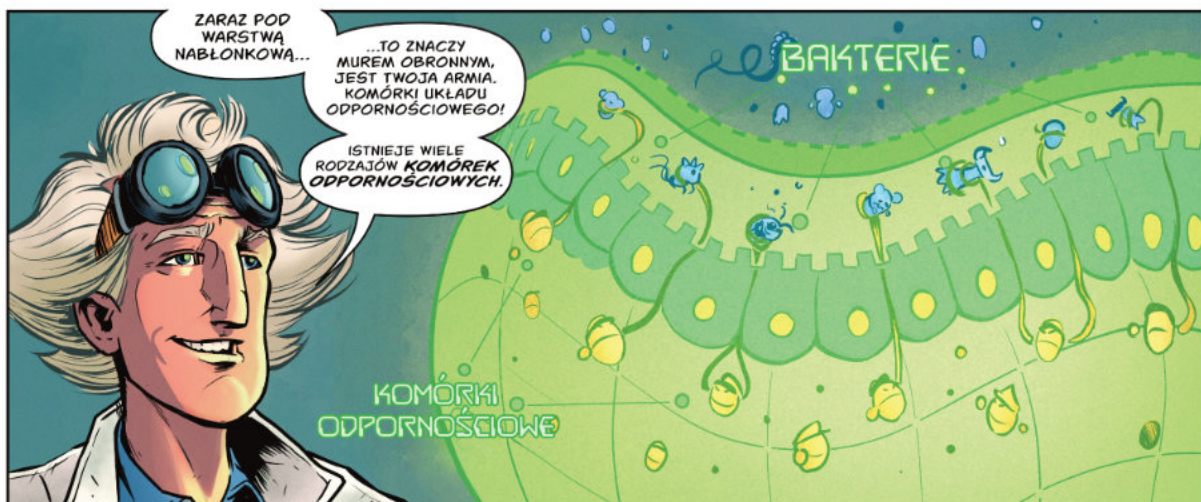
BAKTERIE
BŁONA ŚLIZOWA
KOMÓRKI ODPORNOŚCIOWE
WARSZTWA NABŁONKOWA



DO TEGO PRODUKUJE ONA BIAŁKA, KTÓRE ZABIJAJĄ BAKTERIE!

COŚ W STYLU ARMATY STRZELAJĄCEJ SPOZA MURÓW OBRONNYCH?

DOKŁADNIE!





NZJ BARDZO INTRYGUJE NAUKOWCÓW. OKAZUJE SIĘ, ŻE DZISIAJ CORAZ CZĘŚCIEJ DIAGNOZUJE SIĘ CHOROBY JELIT...

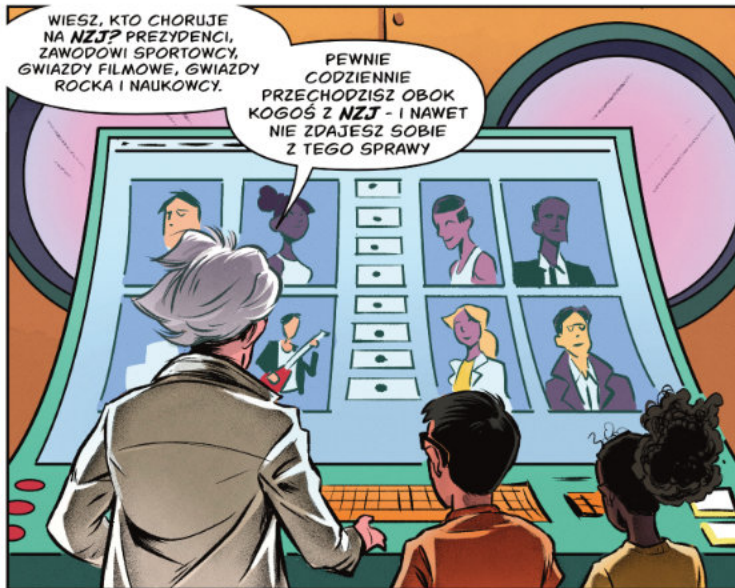
...SĄ ONE ZNACZNIE BARDZIEJ POWSZECHNE NIŻ KIEDYKOLWIEK WCZEŚNIEJ.

NAPRAWDE?



NA CAŁYM ŚWIECIE SĄ MILIONY LUDZI Z NZJ. OZNACZA TO, ŻE DZISIAJ NZJ WYSTĘPUJE CZĘŚCIEJ.

WOW! SPORO NAS JEST!



WIESZ, KTO CHOROJUJE NA NZJ? PREZYDENCI, ZAWODOWI SPORTOWCY, GWIAZDY FILMOWE, GWIAZDY ROCKA I NAUKOWCY.

PEWNIENIE CODZIENNIE PRZECHODZISZ OBOK KOGOŚ Z NZJ - I NAWET NIE ZDAJESZ SOBIE Z TEGO SPRAWY



DŁACZEGO NZJ JEST TERAZ TAKIE POPULARNE?



CZY NASZA MIKROBIOTA ZMIENIŁA SIĘ TAK, ŻE NASZ UKŁAD ODPORNOŚCIOWY JĄ ATAKUJE?



DOSKONAŁE PYTANIA!

NASZA MIKROBIOTA SIĘ ZMIENIŁA I JEST TO JEDEN Z POWODÓW, DLA KTÓRYCH NAUKOWCY UWAŻAJĄ, ŻE NZJ JEST TERAZ BARDZIEJ POWSZECHNE.

ABY LEPIEJ ZROZUMIEĆ DŁACZEGO, MUSIMY ZROBIĆ COŚ RYZYKOWNEGO. MUSIMY WYBRAĆ SIĘ NA WYCIECZKĘ TERENOWĄ!



WIELE RZECZY NA ŚWIECIE WPŁYNEŁO NA NASZĄ MIKROBIOTĘ.

ŚWIAT, W KTÓRYM TERAZ ŻYJEMY, BARDZO SIĘ RÓŻNI OD ŚWIATA NASZYCH PRZODKÓW.

WIEKSZOŚĆ ZMIAN BYŁA FANTASTYCZNA, ALE NIEKTÓRE ZMIANY SĄ ZŁE DLA NASZEJ MIKROBIOTY.



NA PRZYKŁAD ANTYBIOTYKI, KTÓRE POMAGAJĄ ZWALCZAĆ INFЕКCJE I RATUJĄ ŻYCIE, MOGĄ RÓWNIEŻ SZKODZIĆ MIKROBIOCIE.

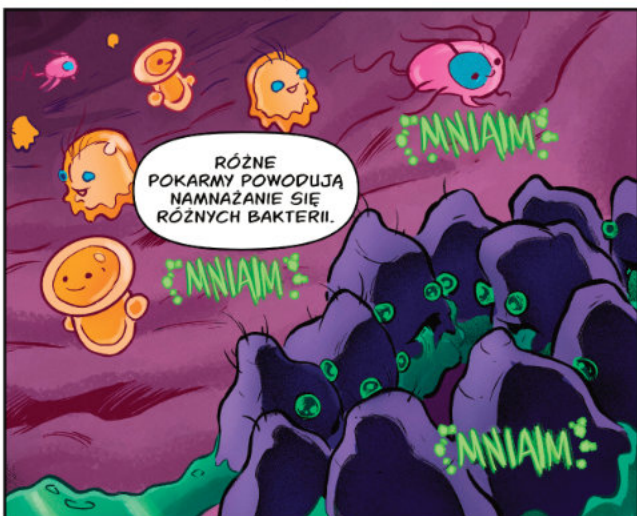
KOLEJNA WIELKA ZMIANA, TO RODZAJ SPOŻYWANYCH PRZEZ NAS POKARMÓW.



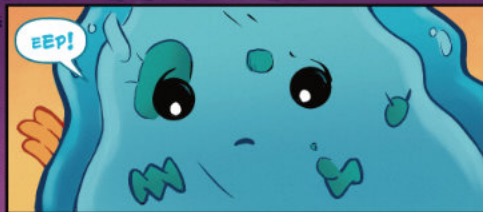
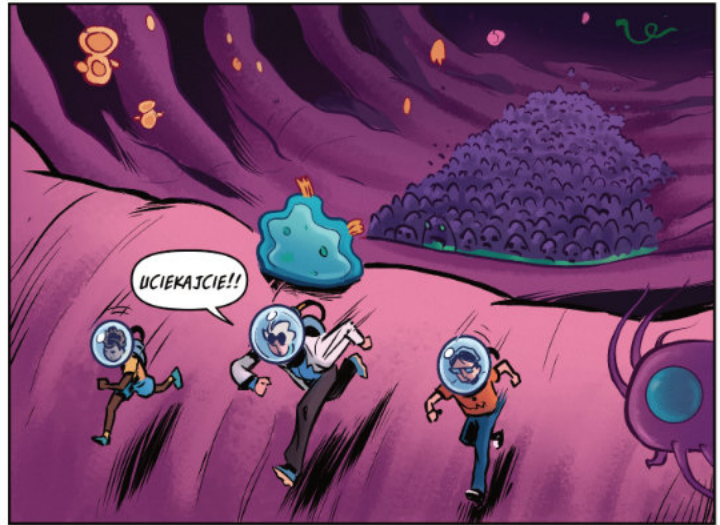
CO PAN PROFESOR MA NA MYŚLI?



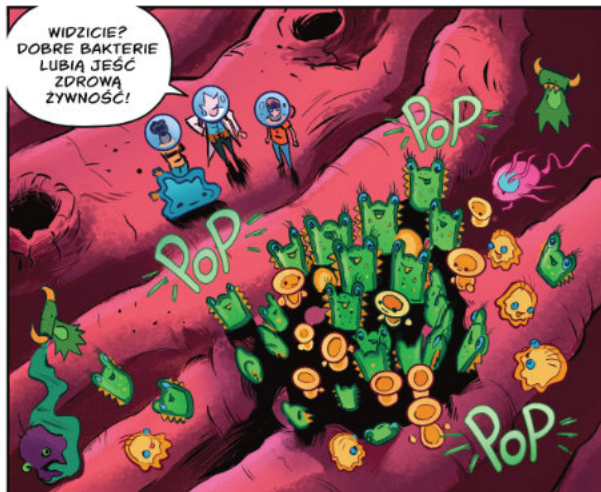
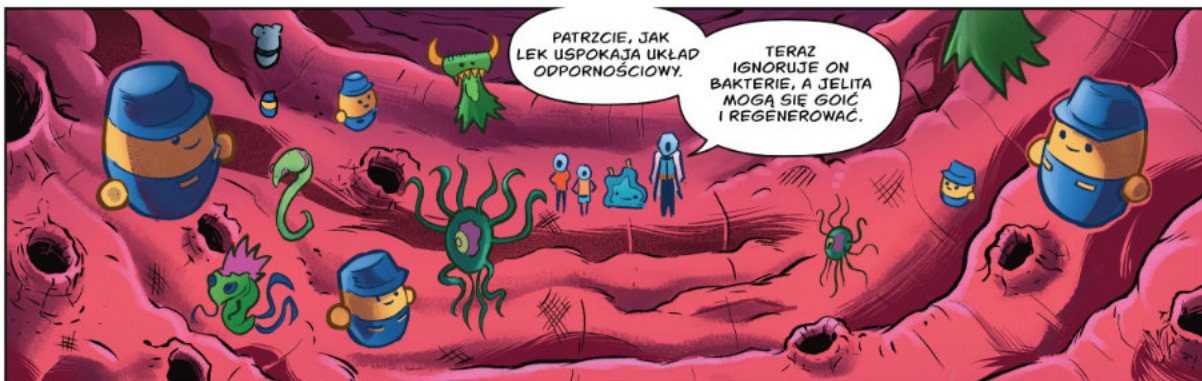
SPÓJRZ.



RÓŻNE POKARMY POWODUJĄ NAMNAŻANIE SIĘ RÓŻNYCH BAKTERII.











SZYBKO WRACAJMY!
K.U.P.A.
CZEKA.



WSIADAUCIE!



BAP!

BAP!

BAP!



MUSIMY USPOKOIĆ JELITĄ.

PRZECIEŻ TO MOJE JELITĄ SPRZED DWÓCH TYGODNI!

CO POWINIŚMY ZROBIĆ?

MAMY KILKA OPCJI...



MOŻEMY ZASTOSOWAĆ LEKI LUB TERAPIĘ ŻYWIENIOWĄ!

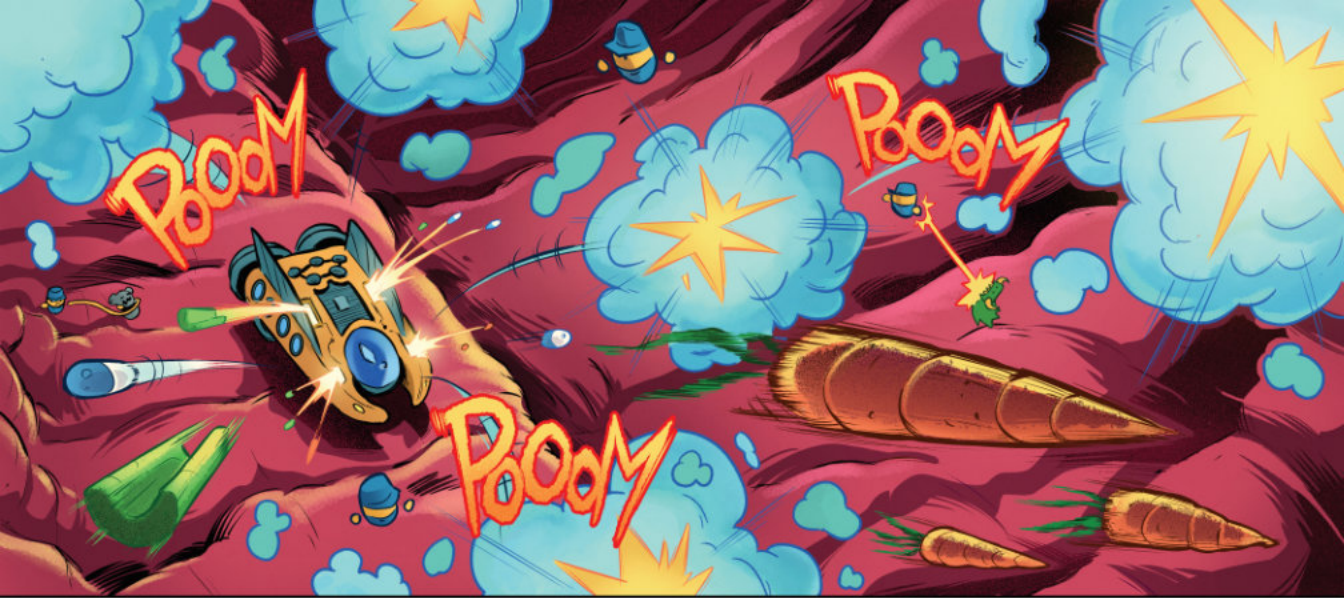


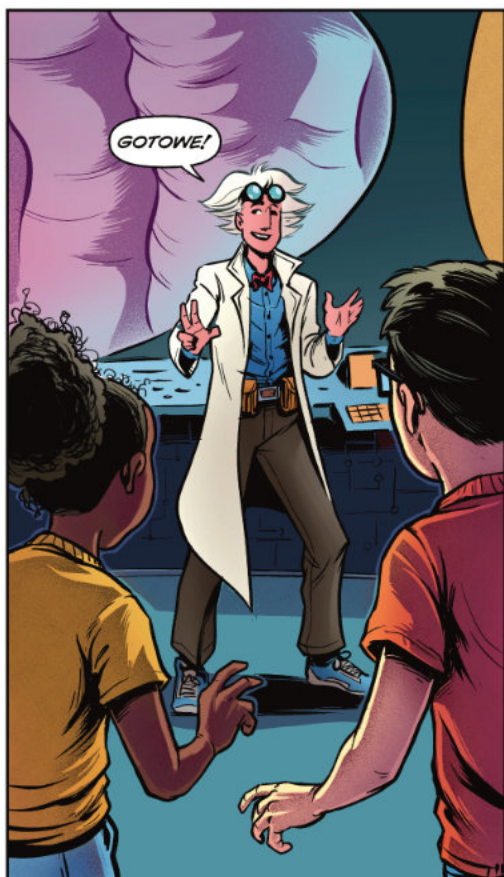
SZYBKO!

ZASTOSUJMY OBIE OPCJE!



DOBRY WYBÓR!





GOTOWE!



TO BYŁO NIESAMOWITE. ALE JAK MOŻEMY BYĆ PEWNI, ŻE ZNOWU SIĘ NIE ZDENERWUJĄ?



LEKI ZWYKLE DZIAŁAJĄ BARDZO DOBRZE.

DOBRE SPRAWDZA SIĘ RÓWNIEŻ TERAPIA ŻYWIENIOWA.

NIEKTÓRZY STOSUJĄ LEKI, INNI WYBIERAJĄ LECZENIE ŻYWIENIOWE, A WIELE OSÓB KORZYSTA Z OBU JEDNOCZEŚNIE.



WYBÓR ZALEŻY OD OSOBY, OD TEGO, CZEGO POTRZEBUJE DANY ORGANIZM I CZEGO CHCE SAM PACJENT.

CIEKAWIE! CZY MOŻE PAN PROFESOR POWIEDZIEĆ WIĘCEJ O TYCH DWÓCH OPCJACH?



KAŻDA OPCJA MUSI BYĆ DOBRZE PRZEMYŚLANA.

LEKI MOGĄ WYWOŁYWAĆ SKUTKI UBOCZNE, PODCZAS GDY DLA NIEKTÓRYCH OSÓB ŚCISŁA DIETA MOŻE BYĆ TRUDNIEJSZA DO PRZESTRZEGANIA.



COKOLWIEK WYBIERZEMY, BARDZO WAŻNE JEST, ABY W PEŁNI KONTYNUOWAĆ LECZENIE.

AHA! NO TAK, LEKI DZIAŁAJĄ TYLKO WTEDY, GDY JE BIERZEMY...

... A DIETA DZIAŁA TYLKO WTEDY, GDY JEJ PRZESTRZEGAMY.



WŁAŚNIE!!



WAŻNE BY ZROZUMIEĆ, ŻE CHOCIAŻ ZARÓWNO LEKI, JAK I DIETA SĄ NAPRAWDĘ DOBRymi METODAMI LECZENIA NZJ...

...NIE KAŻDY REAGUJE NA NIE JEDNAKOWO.



CZASAMI, JEŚLI LEK NIE DZIAŁA W PEŁNI, DODAJE SIĘ TERAPIĘ ŻYWIENIOWĄ.

LUB JEŚLI SAMĄ DIETĄ NIE DZIAŁA, DODAWANE SĄ LEKI.



CELEM KAŻDEGO LECZENIA JEST TO, ABY OSOBA CZUŁA SIĘ ŚWIETNIE I OSIĄGŁA PEŁNĄ REMISJĘ-

- CZYLI ŻEBY WSZYSTKIE OBJAWY ZNIKŁY.



WAŻNE JEST RÓWNIEŻ ŻEBY WSZYSTKIE MIEJSCA ZAPALNE ZNIKŁY!

ROZUMIEM!



NO TAK, TERAZ TO NABRAŁO SENSU, PROFESORZE.

JUŻ WIEM, CO MUSZE ZROBIĆ!

CZYLI?



BEDE
WSPÓLPRACOWAĆ
Z MOIMI RODZICAMI
I LEKARZAMI, ABY OSIAGNAĆ
REMISJĘ! I ABY JĄ
UTRZYMAĆ!

TAK!

ABY DOWIEDZIEĆ SIĘ WIĘCEJ O SWOJEJ
CHOROBY, POROZMAWIJ ZE SWOIM
GASTROENTEROLOGIM -- LEKARZEM
OD JELIT -- TWOIM PRYWATNYM
PROFESOREM NIMBALEM!

JAK PRZECHYTRZYĆ SWOJEGO LEKARZA?

WŁAŚNIE TAK!

CZY KIEDYKOLWIEK SŁYSZAŁEŚ, JAK TWÓJ LEKARZ ROZMAWIAŁ Z INNYMI LEKARZAMI? CZY ROZUMIAŁEŚ, CO MOWILI? OPRÓCZ „TAK”, „NIE” I „GDZIE JEST TOALETA?” SPOJRZMY PRAWDZIE W OCZY, LEKARZE MOGĄ UŻYWAĆ BARDZO TRUDNYCH SŁÓW, A NAWET DZIWAČNYCH ZWROTÓW. CZY CHCIAŁBYŚ MIEĆ TAJNĄ KSIĄŻKĘ KODÓW, KTÓRA POMOGLĄBY CI ROZSZYFROWAĆ WSZYSTKIE TE TAJEMNICZE SŁOWA? OPRÓCZ WYJAŚNIENIA LEKARSKICH ZWROTÓW, W KSIĄŻCE KODÓW ZNAJDZIESZ RÓWNIEŻ FAJNE PYTANIA, KTÓRE MOŻESZ ZADAĆ SWOJEMU LEKARZOWI PROWADZĄCEMU, A TE POKAŻĄ, ŻE NAPRAWDĘ WIESZ O CO CHODZI!

ROZSZYFROWUJEMY NZJ: PROFESOR NIMBAL

**NUMER 1:
NIESWOISTE
ZAPALENIE JELIT
(NZJ)**

CO TO TAKIEGO? CÓŻ, TAK NAPRAWDĘ POD NAZWĄ NIESWOISTE ZAPALENIA JELIT (LUB NIESWOISTE CHOROBY ZAPALNE JELIT) KRYJE SIĘ KILKA CHOROÓB. PIERWSZA TO CHOROBA LEŚNIEWSKIEGO-CROHNA; TEJ NAZWA POCHODZI OD NAZWISK DWÓCH LEKARZY, KTÓRZY OPISALI JĄ JAKO PIERWSI: ANTONI LEŚNIEWSKI I BURRILL B. CROHN. DRUGA CHOROBA TO WRZODZIĄCE ZAPALENIE JELITA GRUBEGO (JAK WIDĄĆ NIE NAZWANA PO ZADNYM SŁYNNYM LEKARZU).

OTO, CO ŁĄCZY TE DWIE CHOROBY. W OBU PRZYPADKACH, NASZ UKŁAD ODPORNOŚCIOWY, CZYLI SYSTEM OBRONY PRZED INFЕКCJAMI TAKIMI JAK WIRUSY (PRZEBIECZENIA LUB GRYPY) JEST POBUĐZONY. TEN POBUĐZONY UKŁAD ODPORNOŚCIOWY POWODUJE USZKODZENIA JELIT. ATAК UKŁADU ODPORNOŚCIOWEGO WYWOŁUJE STAN ZAPALNY (ZOBACZ PONIŻEJ, JAK LEKARZE OPISUJĄ STAN ZAPALNY!). MOŻE TO POWODOWAĆ BÓL, BIEGUNKĘ, UTRATĘ MASY CIAŁA I INNE OBJAWY.

CHOROBA LEŚNIEWSKIEGO-CROHNA I WRZODZIĄCE ZAPALENIE JELITA GRUBEGO RÓŻNIĄ SIĘ JEDNAK, TROCHĘ JAK BLIŹNIĘTA, KTÓRE WYGLĄDAJĄ PODOBNIЕ, ALE NIE ZAWSZE ZACHOWUJĄ SIĘ TAK SAMO. MOGĄ ATAKOWAĆ INNE CZĘŚCI JELITA, MAJĄ RÓŻNE OBJAWY I INACZEJ WYGLĄDAJĄ DLA LEKARZA. ABY ZROZUMIEĆ DLACZEGO, CZYTAJ DALEJ!

O CO ZAPYTAĆ LEKARZA, JEŚLI CHCESZ ZAIMPONOWAĆ SWOJĄ WIEDZĄ?

„JESTEM BARDZO ZMARTWIONY I MYŚLĘ, ŻE POWINNIŚMY TO PRZEDYSKUTOWAĆ. PRZYPADKIEM ODKRYŁEM, ŻE W SAMEJ POLSCE SĄ DZIESIĄTKI TYSIĘCY OSÓB, U KTÓRYCH ZDIAGNOZOWANO NZJ. TO DUŻO, NIEPRAWDAŻ? A CO GORSZA, CORAZ WIĘCEJ LUDZI CIAGLE JEST ZDIAGNOZOWANYCH. MOŻE NADSZEDŁ CZAS, ABYŚMY RAZEM POSZUKALI PRZYCZYNY, I COŚ Z TYM ZROBILI. JEŚLI BĘDZIEMY WSPÓŁPRACOWAĆ, JESTEM PEWIEŃ, ŻE MOŻEMY TO ZMIEŃC. DOBRZE?”

**NUMER 2:
CHOROBA
LEŚNIEWSKIEGO
-CROHNA**

TO JEDNA Z GŁÓWNYCH NIESWOISTYCH CHOROÓB ZAPALNYCH JELIT. W CHOROBIЕ LEŚNIEWSKIEGO-CROHNA, W PRZECIWIENSTWIE DO WRZODZIĄCEGO ZAPALENIA JELITA GRUBEGO, ZAPALENIE MOŻE WYSTĘPOWAĆ W DOWOLNEJ CZĘŚCI PRZEWODU POKARMOWEGO, ZARÓWNO W JELICIE CIENKIM, JAK I GRUBYM.

JAK LUDZIE ZWYKLE DOWIADUJĄ SIĘ, ŻE CHORUJĄ NA CHOROBE LEŚNIEWSKIEGO-CROHNA? ZAŁOŻĘ SIĘ, ŻE JUŻ WIESZ! BÓL BRZUCHA, BIEGUNKA, UTRATA MASY CIAŁA, TO TYLKO NIEKTÓRE Z OBJAWÓW. PAMIĘTAJ JEDNAK, ŻE KAŻDY Z NAS JEST INNY! OBJAWY I ICH NASILENIE ZALEŻĄ OD OSOBY I TEGO, JAK CHOROBA ZACHOWUJE SIĘ U CIEBIE.

OTO CIEKAWЕ PYTANIE: CZY CHOROBA LEŚNIEWSKIEGO-CROHNA ATAKUJE TYLKO ZWYKŁYCH LUDZI? NIEPRAWDA! CHYBA ŻE UWAZASZ, ŻE PREZYDENT USA JEST ZWYCZAJNY. JAK PREZYDENT DWIGHT DAVID EISENHOWER. TAK, TEN PAN BYŁ NIE TYLKO PREZYDENTEM USA I PIĘCIOGWIAZDKOWYM GENERAŁEM, ALE TAKŻE CHOROWAŁ NA CHOROBE LEŚNIEWSKIEGO-CROHNA. PO PROSTU MUSIAŁEM O TYM WSPOMNIEĆ, NA WYPADK GĐYBYŚ MYŚLAŁ, ŻE CROHN POWSTRZYMA CIĘ OD ZOSTANIA PREZYDENTEM. NIE MA WYMÓWEK!

**NUMER 3:
WRZODZIĄCE
ZAPALENIE JELITA
GRUBEGO
(WZJG)**

CZAS NA WRZODZIĄCE ZAPALENIE JELITA GRUBEGO, CZYLI WZJG. TO KOLEJNA CHOROBA ZAPALNA JELIT. POPATRZ NA RYSUNEK NA NASTĘPNEJ STRONIE. WIDZISZ TĘ SKRĘCONĄ RURKĘ? TO JEST TAK ZWANE JELITO GRUBE LUB TEŻ OKRĘŻNICA. W WZJG WŁAŚNIE TAM SKIEROWANY JEST ZMASOWANY ATAК UKŁADU ODPORNOŚCIOWEGO.

WZJG ATAKUJE INACZEJ W ZALEŻNOŚCI OD TEGO, KTO JEST CELEM ATAКU. U NIEKTÓRYCH OSÓB WZJG POWODUJE PRZEWLEKŁE ZAPALENIE, KTÓRE ZACZYNA SIĘ OD ODBYTU (JESTEM PRAWIE PEWIEŃ, ŻE WIESZ, GDZIE TO JEST, PRAWDA? JEŚLI NIE, SPÓJRZ NA SCHEMAT NA NASTĘPNEJ STRONIE), IDĄC DALEJ PRZEZ CAŁĄ OKRĘŻNICĘ, U INNYCH PACJENTÓW STAN ZAPALNY OBEJMUJE TYLKO CZĘŚCI OKRĘŻNICY. U INNYCH, ZAPALENIE MOŻE BYĆ UMIEJSCOWIONE TYLKO W ODBYTNICY. WTEDY NAZYWA SIĘ TO PROCTITIS. ALE JEŚLI ZAPALENIE PRZEMIESZCZA SIĘ, ZAJMUJĄC CAŁĄ OKRĘŻNICĘ, WÓWCZAS NAZYWAMY JE PANCOLITIS. OBJAWY WZJG TO KREW W STOŁCU, BIEGUNKA, SKURCZE I... PARGIE NA STOŁEC! NOWE SŁOWO, KTÓRYM MOŻESZ ZAIMPONOWAĆ SWOJEMU LEKARZOWI! (JEŚLI NIE WIESZ, CO TO JEST PARGIE NA STOŁEC, NIE MARTW SIĘ... PO PROSTU SPRAWDŹ TO NA KOLEJNYCH STRONACH).

CZY CHCESZ ZADZIWIĆ SWOJEGO LEKARZA I SPRAWIĆ, BY POCZUŁ SIĘ NAPRAWDĘ DOBRZE? PO PROSTU POWIEDZ TO:

„A CZY WIEDZIAŁ PAN/PANI, ŻE PREZYDENT KENNEDY MIAŁ WRZODZIĄCE ZAPALENIE JELITA GRUBEGO? POLECILBYM MU PANA/PANIĄ JAKO JEГО LEKARZA! SZKODA, ŻE NIE ŻYLIŚCIE W TYCH SAMYCH CZASACH!”

TWOJE JELITA!

TUTAJ WCHODZI JEDZENIE

NUMER 4:
**NIEOKREŚLONE
ZAPALENIE JELITA
GRUBEGO**



DIAGNOZOWANIE NZJ PRZYPOMINA PUZZLE. ZAŁOŻMY, ŻE JESTEŚ LEKARZEM I PRZYCHODZI DO CIEBIE NOWY PACJENT. CHCESZ MU JAK NAJLĘPIEJ POMÓC, ALE NIESTĘTY NIE WSZYSTKIE ELEMENTY UKŁADANKI CROHNA PASUJĄ DO SIEBIE, PODOBNIIE JAK ELEMENTY WĄJG. SIADASZ I MYŚLISZ: „CZY TO CHOROBA LEŚNIEWSKIEGO-CROHNA? CZY TO WRZODZIĄCE ZAPALENIE JELITA GRUBEGO? NIE JESTEM PEWNIEM! BO SPOJRZMY PRAWDZIE W OCZY, TO NIE ZAWSZE JEST W 100% JASNE! WIĘC CO POWINEN ZROBIĆ DOBRY LEKARZ? UŻYĆ INNEJ NAZWY, ABY TO OPISAĆ!

I DZIĘKI POMYSŁOWYM LEKARZOM MAMY DIAGNOZĘ: „NIEOKREŚLONE ZAPALENIE JELITA GRUBEGO!”

WIĘC JEŚLI BYŁABY TO TWOJA DIAGNOZA, POWIEDZ „TAK! TAK!” ODPOWIEDNIE LECZENIE NADCHODZI!

NASTĘPNIE POWIEDZ SWOJEMU LEKARZOWI:

„JEST PAN/PANI ŚWIETNYM DETEKTYWEM! WIEM, ŻE CIĘŻKO USTALIĆ, CZY MAM CHOROBE CROHNA CZY WĄJG, ALE TO NIE MA ZNACZENIA, PONIEWAŻ JESTEM POD TAKĄ DÓBRĄ OPIEKĄ! DZIĘKUJĘ BARDZO.”

PRZEŁYK

ŻOŁĄDEK

JELITO CIENKIE
(JEST BAAAAARDZO
DŁUGIE)

JELITO GRUBE
(OKREZNIKA)

ODBYTNICA

ODBYT

TĘPY
WYCHODZI KUPA

NUMER 5:
ROPIEŃ



CO TO TAKIEGO?

MIEJSCE NA CIELE, GĄBCZASTE I SPUCHNIĘTE, ZAWIERAJĄCE DUŻO ROPY.

„CZY WIADOMO JAKI MAM ROPIEŃ? WŁAŚNIE DOWIEDZIAŁEM SIĘ, ŻE JEST WYPEŁNIONY ROPĄ, KTÓRA SKŁADA SIĘ Z MARTWYCH KOMÓREK ODPORNOŚCIOWYCH. FUJ! NA SZCZĘŚCIE MAMY ANTYBIOTYKI!! AZ STRACH POMYŚLEĆ CO BYŁO W CZASACH PRZED ANTYBIOTYKAMI!”

NUMER 6:
**NIEDOKRWISTOŚĆ-
ANEMIA**



CO TO TAKIEGO?

CZERWONE KRWINKI TRANSPORTUJĄ TLEN PO CAŁYM CIELE, ALE CZASAMI JEST ICH ZA MAŁO. TYM WŁAŚNIE JEST ANEMIA. JESTEŚ ZMĘCZONY, WŁOČYZYSZ SIĘ BEZ ENERGII I CZUJESZ SIĘ NAPRAWDĘ SŁABO.

DLACZEGO TAK SIĘ DZIEJE?

DZIEJE SIĘ TAK, GDY DUŻO KRWAWISZ, MASZ SILNY STAN ZAPALNY LUB PO PROSTU NIE JESZ WYSTARCZAJĄCEJ ILOŚCI ODPOWIEDNICH POKARMÓW, ZAWIERAJĄCYCH WELAZNO WITAMINY I MINERAŁY (CZYLI BOGATYCH W ŻELAZO).

„STRASZNIE ŹLE SIĘ CZUJĘ! NIE MIAŁEM NAWET SIŁY NA OGLĄDANIE TELEWIZJI WCZORAJ WIECZOREM. TO MI SIĘ JESZCZE NIGDY NIE ZDARZYŁO! DOMYŚLAŁ SIĘ DLACZEGO. ZOBACZYMY CZY MAM RACJĘ, ZAŁOŻĘ SIĘ, ŻE MOJE BADANIA KRWI WYKAŻĄ ANEMIE? TAK?! WIEDZIAŁEM!”

TWÓJ LEKARZ BĘDZIE POD WRAŻENIEM! NIE BEZ POWODU!

NUMER 7:
ARTRALGIA



BARDZO WYMYŚLNE SŁOWO, KTÓRE OZNACZA PO PROSTU BÓL STAWÓW. STAWY? CZYLI KOLANA, ŁOKCIE, PALCE U RĄK I NÓG. MKNIESZ JAK LEWANDOWSKI PO BOISKU, A TWOJE KOLANA AZ KRZYCZĄ? TO ARTRALGIA.

NUMER 8:
ARTRETYZM



ZAPALENIE I SZTYWNOŚĆ STAWÓW. DLACZEGO? DOBRE PYTANIE! ZAPYTAJ SWOJEGO LEKARZĄ:

„JAK MOJE NZJ MOŻE MIEĆ COKOLWIEK WSPÓLNEGO Z MOIMI OBOLAŁYMI STAWAMI? PRZECIĘZ STAWY SĄ TAK DALEKO OD JELIT, ŻE MOŻNA BY POMYŚLEĆ, ŻE NAWET SIĘ NIE ZNAJĄ.”

NUMER 9:
ODWODNIENIE

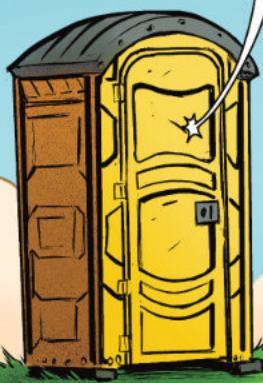
POMYSŁ O MORZU ARALSKIM! SPRAWDŹ NA MAPIE. NIEGDYS CUDOWNIE JEZIORO, OCZYWIŚCIE WYPEŁNIONE WODĄ, A TERAZ PUSTYNNIA, TAK SAMO DZIEJE SIĘ Z NAMI. NASZ ORGANIZM POTRZEBUJE WODY, A JEŚLI NAGLE MAMY JEJ ZA MAŁO, TO MAMY PROBLEM.

„MOJE USTA SĄ NAPRAWDĘ SUCHY. MYŚLĘ, ŻE JESTEM ODWODNIONY. DLACZEGO?”



NUMER 10:
BIEGUNKA

SPÓJRZMY PRAWDZIE W OCZY, BIEGUNKA JEST NIEFAJNA! JEST TO STAN, W KTÓRYM ROBIMY KUPE, I DALEJ ROBIMY KUPE, I CORAZ CZĘŚCIEJ ROBIMY KUPE, A DO TEGO KUPA STAJE SIĘ BARDZIEJ PŁYNNA.



NUMER 11:
PRZETOKA

POŁĄCZENIE MIĘDZY DWOMA MIEJSCAMI, KTÓREGO NIE POWINNO TAM BYĆ. JEST JAK BARDZO MAŁY TUNEL ŁĄCZĄCY NP. JELITO Z ODBYTEM. PRZETOKI MOGĄ WYSTĄPIĆ W CHOROBIE LEŚNIEWSKIEGO-CROHNA.

TERAZ LEKCJA JĘZYKA POLSKIEGO! JAK NAZWAĆ DWA SŁOWA, KTÓRE BRZMIĄ TAK SAMO, WYGLĄDAJĄ TAK SAMO, ALE MAJĄ ZUPEŁNIE INNE ZNACZENIA? KTOŚ WIE? TAK! HOMONIMY! I TAK SAMO JEST ZE SŁOWEM „ZAOSTRZENIE”. ŚWIETNIE JEST MIEĆ ZAOSTRZONY APETYT, ALE ZAOSTRZONA CHOROBA JUŻ TAKA FAJNA NIE JEST, PONIEWAŻ ZAOSTRZENIE MA MIEJSCE WTEDY, GDY OBJAWY ZWIĄZANE Z NZJ ZACZYNAJĄ SIĘ OD NOWA LUB NAGLE STAJĄ SIĘ ZNACZNIE GORSZE.

„CZUŁEM SIĘ ŚWIETNIE, A TERAZ BIEGUNKA I BÓLE BRZUCHA WRÓCIŁY. CZUJĘ SIĘ NAPRAWDĘ BARDZO KIEPSKO. CZY TO JEST ZAOSTRZENIE MOJEJ CHOROBY?”

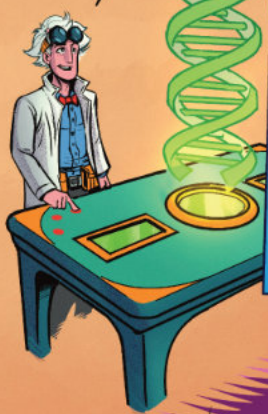
NUMER 12:
ZAOSTRZENIE



NUMER 13:
GENY

ZAŁOŻĘ SIĘ, ŻE WIESZ, CO TO JEST! GENY, CZYLI NASZE DNA, OKREŚLAJĄ, KIM JESTEŚMY I JAK WYGLĄDAMY: NASZ WZROST, KOLOR OCZU, DŁUGOŚĆ NASZYCH PALCÓW, KSZTAŁT NOSA I, NO NIESTETY, CZY ISTNIEJE PRAWDOPODOBIEŃSTWO ROZWOJU NZJ. GENY OTRZYMUJEMY OD NASZYCH RODZICÓW, KTÓRZY DOSTALI JE OD SWOICH RODZICÓW, KTÓRZY DOSTALI JE OD SWOICH RODZICÓW, I TAK DALEJ, AZ DO CZASÓW PRADAWNYCH. GENY POWODUJĄ, ŻE JESTEŚMY TACY, A NIE INNI.

„MIMO ŻE MOJE GENY SĄ JEDNYM Z POWODÓW, PRZEZ KTÓRE CHORUJĘ NA NZJ, NAPRAWDĘ UWIELBIAM TO, KIM JESTEM. SZCZEGÓLNIE TĘ CZĘŚĆ MNIE, KTÓRA MÓWI, ŻE JEŚLI MAM PROBLEM, TO ROZWIĄŻĘ GO RACJONALNIE! NIE WIEM, CZY TO GENY, CZY TYLKO JA, TAK CZY ŚIAK, UWIELBIAM TO!”



NUMER 14:
UKŁAD ODPORNOŚCIOWY I ODPowiedź IMMUNOLOGICZNA

UKŁAD ODPORNOŚCIOWY TO MECHANIZM SAMOOBRONNY NASZEGO ORGANIZMU. POBUDZENIE UKŁADU ODPORNOŚCIOWEGO NAZYWA SIĘ ODPowiedZIĄ IMMUNOLOGICZNĄ. TE ATAKI IMMUNOLOGICZNE DOTYCZĄ OBYCZYCH KOMÓREK/SUBSTANCJI, KTÓRE SĄ UWAZANE ZA ZAGROŻENIE DLA ORGANIZMU, W TYM „ZŁE BAKTERIE” W NZJ.

„WIE PAN/PANI CZYM DLA MNIE JEST MÓJ UKŁAD ODPORNOŚCIOWY? TO MOJA OSOBISTA ARMIA, MARYNARKA WOJENNA, SIŁY POWIETRZNE I JEDNOSTKI SPECJALNE W POGOTOWIU, 24 GODZINY NA DOBĘ, 7 DNI W TYGODNIU!”



NUMER 15:
STAN ZAPALNY

STAN ZAPALNY POWODUJE BÓL I PRAWDZIVE PROBLEMY W NZJ. ALE JEST TO RÓWNIEMŻ REAKCJA OBRONNA ORGANIZMU, KTÓRY WALCZY Z INFEKCJĄ. STAN ZAPALNY TO NAPRAWDĘ ZŁOŻONA REAKCJA BIOLOGICZNA. W NZJ KOMÓRKI ODPORNOŚCIOWE REAGUJĄ NA TO, CO SZKODLIWE, JAK ZŁE BAKTERIE I POWODUJĄ STAN ZAPALNY W JELITACH, A TYM SAMYM, BÓL.

„MIAŁ PAN/PANI RACJĘ, TEN STAN ZAPALNY SPRAWIA, ŻE CZUJĘ SIĘ ZŁE. DZIĘKI ZA ROZMOWĘ O SPOSOBACH LECZENIA, BO MYŚLĘ, ŻE MUSIMY W KONCU COŚ Z TYM ZROBIĆ.”



NUMER 16:
**ZESPÓŁ JELITA
DRAŻLIWEGO CZYLI
IBS**

IBS MOŻNA POMYLIĆ Z **NZJ**, ALE TAK NAPRAWDĘ SĄ ONE BARDZO, BARDZO RÓŻNE. W PRZECIWIENSTWIE DO **NZJ**, **IBS** NIE JEST CHOROBA I NIE JEST POWODOWANE PRZEZ UKŁAD ODPORNOŚCIOWY. **IBS** TO BARDZO WRAZLIWE JELITA. POWODUJE SKURCZE I BIEGUNKI, KTÓRE SĄ LECZONE ZUPEŁNIE INACZEJ NIŻ **NZJ**, ALE... I TO BARDZO DUŻE ALE, JEŚLI MASZ SKURCZE ORAZ BIEGUNKĘ, TWÓJ LEKARZ POMÓŻE OKREŚLIĆ CO JEST ICH POWODEM, **IBS** CZY **NZJ**.

„OK, ROZUMIEM, ALE POZOSTAJE PYTANIE ZA MILION ZŁOTYCH. SKĄD WIEMY, CZY TO **NZJ** CZY **IBS**? WŁASNIE TO CHCIAŁBYM WIEDZIEĆ!”

NUMER 17:
-ITIS

CO TO JEST **-ITIS**? JEST TO PRZYROSTEK, DZIĘKI KTÓREMU ROZPOZNAJEMY ŁACIŃSKIE TERMINY MEDYCZNE (WARTO ZAPAMIĘTAĆ, BO MOŻE SIĘ PRZYDAĆ NA MATURZE Z BIOLOGII). KAŻDE SŁOWO ZAKOŃCZONE NA **-ITIS** OZNACZA, ŻE MAMY DO CZYNNIENIA Z ZAPALENIEM.

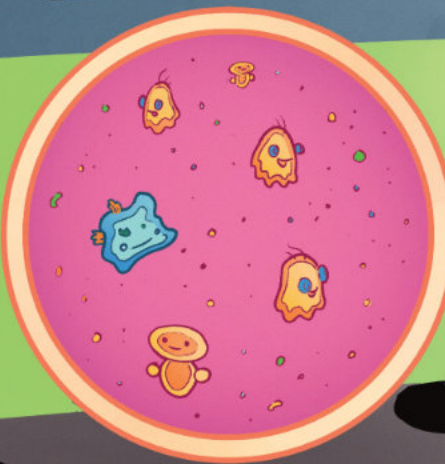
ILEITIS: ZAPALENIE JELITA KRĘTEGO (ILEUM)
COLITIS: ZAPALENIE W RÓŻNYCH MIEJSCACH JELITA GRUBEGO (COLON)
PANCOLITIS: ZAPALENIE CAŁEGO JELITA GRUBEGO
PROCTITIS: ZAPALENIE BŁONY ŚLIZOWEJ ODBYTNICY

„HMM, CZY W TAKIM RAZIE, JEŚLI MOI RODZICE SĄ ZDENERWOWANI DO CZERWONOŚCI, TO MOGĘ POWIEDZIEĆ, ŻE CIERPIĄ NA RODZIC ITIS, CZYLI ZAPALENIE RODZICIELSKIE?”

NUMER 18:
MIKROBIOTA

MIKROBIOTA TO SPOŁECZNOŚĆ DROBNOUSTROJÓW ŻYJĄCA W NASZYCH CIAŁACH. **BAKTERIE** I WSZYSTKIE TE MAŁENKIE RZECZY, KTÓRE MOŻNA ZOBACZYĆ TYLKO POD BARDZO DUŻYMI I DROGIMI MIKROSKOPAMI, ŻYJĄ, ODRADZAJĄ SIĘ I ROSNĄ W NAS BEZ PŁACENIA CZYNYSZU.

„CZY WIEDZIAŁ PAN/PANI, ŻE W MOICH JELITACH ŻYJĄ BILIONY BAKTERII! CZEKA MNIE DUŻO PRACY, BO PRZECIEŻ MUSZĘ JE WSZYSTKIE JAKOŚ NAZWAĆ. NO BO, JEŚLI MIESZKAJĄ ZE MNĄ, POWINNIŚMY LEPIEJ SIĘ POZNAĆ, PRAWDA?”



NUMER 19:
NIEDROŻNOŚĆ

KIEDY COŚ ZA ŻADNE SKARBY NIE CHCE SIĘ RUSZYĆ. W **NZJ** ZDARZA SIĘ, ŻE GDY WYSTĘPUJE ZBYT DUŻY **STAN ZAPALNY** LUB BLIŻNOWNACENIE, JELITA MOGĄ ZOSTAĆ ZABLOKOWANE LUB NIEDROŻNE, A POKARM PO PROSTU NIE BĘDZIE SIĘ PRZEMIESZCZAŁ.

POWIEDZIAŁ PAN/PANI, ŻE JEŚLI WYMIOTUJĘ NA ZIELONO, MOŻE TO BYĆ SPOWODOWANE NIEDROŻNOŚCIĄ, NO I NIESTETY... MAM TAKI FAJNY ZIELONY SWETER, KTÓRY BARDZO LUBIĘ, ALE TERAZ, KIEDY NA NIEGO PATRZĘ... CÓŻ... PRAWDĘ MÓWIĄC... MUSIAŁEM PRZESTAĆ GO NOSIĆ.”

NUMER 20:
REMISJA

KIEDY WSZYSTKIE OBJAWY **NZJ** CAŁKOWICIE ZNIKNĄ, PRAWDOPODOBNIÉ POWIESZ Z UŚMIECHEM:

„WOW, CZUJĘ SIĘ ŚWIETNIE!”

NUMER 21:
REMISJA
(ENDOSKOPOWA I HISTOPATOLOGICZNA)

TWÓJ LEKARZ CHCE, ABYS CZUŁ SIĘ ŚWIETNIE! ALE ABY OSIĄGNAĆ CAŁKOWITĄ REMISJĘ, TRZEBA SIĘ UPEWNIĆ, ŻE WYNIKI WSZYSTKICH TWOICH BADAŃ LABORATORYJNYCH I OBRAZOWYCH SĄ PRAWIDŁOWE I ŻE TWOJE JELITA CAŁKOWICIE SIĘ ZAGOJĄ! WTEDY PRAWDOPODOBNIÉ POWIESZ:

A NIE MÓWIŁEM, ŻE SIĘ UDA!

NUMER 22:
NAWRÓT

ALE KIEDY JESTEŚ W REMISJI I NAGLE WSZYSTKIE TWOJE OBJAWY WRACAJĄ, WTEDY PRAWDOPODOBNIÉ POWIESZ:
„O NIE!”
I DODASZ:

„MUSIMY POROZMAWIAĆ. CO ZROBIMY, ŻEBYM POCZUŁ SIĘ LEPIEJ!”



**NUMER 23:
NADDATKI
SKORNE**



NADDATKI SKORNE TO NIEWIELKIE, PODUSZKOWATE NAROŚLĄ NA SKÓRZE. W CHOROBE LEŚNIOWSKIEGO-CROHNA MOGĄ POJAWIAĆ SIĘ W OKOLICY ODBYTU.

„HMM, CZY TO NADDATKI SKORNE? TO PRZEZ CROHNA, PRAWDA?”

**NUMER 24:
STOLEC**



SHAKESPEARE POWIEDZIAŁBY, „CZYM JEST NAZWA? TO, CO ZWIEMY KUPA, POD INNĄ NAZWĄ RÓWNIEM BY PACHNIAŁO”. JEDNYM SŁOWEM, NAZWNIJ TO TAK, JAK CHCESZ: KUPA, GÓWIENKO, FECESY, EKSKREMENTY, FEKALIA, I NATLEPSZEBRĄZOWE-NAPRAWDĘ-OBRYDLIWE-RZECZYKTÓRE-ZE-MNIE-WYLAZŁY.

„WOW, LEKARZ MUSI ZOBACZYĆ, JAKIE RZECZY ZE MNIE WYCHODZĄ! ALE NIE RADZĘ WĄCHAĆ.”

**NUMER 25:
STRES**



NAPIĘCIE ORAZ PRZYTLĄCZAJĄCA PRESJA SĄ CZĘSTO WYNIKIEM TRUDNEJ SYTUACJI.

„PROSZĘ PANA/PANI, CZUŁEM SIĘ NAPRAWDĘ KIEPSKO. JAKBYM DŹWIGAŁ WIELKI CIĘŻAR NA PLECACH I PO PROSTU NIE MOGŁEM SIĘ RUSZYĆ. POROZMAWIAŁEM O TYM, JAK SIĘ CZUŁEM Z RODZICAMI I DOWIEDZIAŁEM SIĘ CZEGOŚ BARDZO CIEKAWEGO. ŻE JEŚLI SPRAWY WYDAJĄ SIĘ TRUDNE I BEZNAJAZNE, ZAWSZE JEST KTOŚ, KTO MOŻE MI POMÓC... MÓWIŁ PAN/PANI, ŻE WIELU PACJENTÓW ODWIDZIA PSYCHOLOGA, KTÓRY POMAGA CZUĆ SIĘ MNIEJ KIEPSKO... CHCIAŁABYM TEŻ SIĘ WYBRAĆ. MYŚLĘ, ŻE JESTEM GOTOWY, ABY ZNOW CZUĆ SIĘ DOBRZE!”

**NUMER 26:
ZWĘZIENIE**



ZWĘZIENIE ŚWIATŁA (CZYLI ŚRODKA) JELITA, MOŻE TO PROWADZIĆ DO NIEDROŻNOŚCI JELITA, CO OZNACZA, ŻE JEDZENIE MA PROBLEM LUB NIE MOŻE PRZEJŚĆ PRZEZ JELITA. MOŻE TO POWODOWAĆ WYMIOTY I PROWADZIĆ DO UTRATY MASY CIAŁA.

„CZY TO PRAWDA, ŻE POWAŻNE ZWĘZIENIA MOGĄ PROWADZIĆ DO NIEDROŻNOŚCI PRZEWODU POKARMOWEGO, KTÓRA POWODUJE, ŻE WYMIOTUJE SIĘ NA ZIELONO! FUJ! ZDECYDOWANIE TEGO NIE CHCĘ!”

**NUMER 27:
OBJAWY**



BOLI CIĘ ŁOKIEC? ŁASKOCZE CIĘ W NOSIE? BOLI CIĘ GŁOWA ZA KAŻDYM RAZEM, GDY JEDZIESZ NA KARUZELI? WIESZ DLACZEGO TAK JEST? TO OBJAWY. DZIEJE SIĘ TAK, KIEDY TWOJE CIAŁO „CZUJE”, ŻE COŚ JEST INACZEJ, COŚ, CO Z REGULY NIE WSKAZUJE NA CHOROBE TYPU NZJ. NATCZĘSTSZE OBJAWY NZJ TO BIEGUNKA I BÓL.

„BOLI MNIE BRZUCH, MAM ŚMIERDZĄCĄ BIEGUNKĘ I TRACĘ NA WADZE. JAK MOŻNA POZBYĆ SIĘ MOICH OBJAWÓW?”

**NUMER 28:
WRZODY**



GDYBYŚ SPOJRZAŁ NA SIEBIE I ZOBACZYŁ OTWARTĄ RANĘ LUB GDYBYŚ ZAJRZAŁ DO WNĘTRZA SWOJEGO CIAŁA I TAM ZOBACZYŁ OTWARTĄ, PEŁNĄ ŚLIZU RANĘ W TWOICH NIESZCZĘŚLIWYCH JELITACH... TO ZNACZY ŻE MASZ WRZODY. MOGĄ ONE POWODOWAĆ OSTRY BÓL, NIE TAKIE ZWYKŁE „AŁA!” PIERWSZE CO MUSISZ ZROBIĆ, TO UDAĆ SIĘ PROSTO DO SWOJEGO WSPANIAŁEGO LEKARZA I POWIEDZIEĆ:

„AŁA! PROSZĘ COŚ Z TYM ZROBIĆ!”

**NUMER 29:
SZCZEPIONIA**



WIESZ JAKA JEST RÓŻNICA MIĘDZY ŚWIĄTEM ZE SZCZEPIONKAMI, A ŚWIĄTEM SPRZĘD STU LAT, BEZ SZCZEPIONEK? TO, ŻE ŻYJEMY! SZCZEPIONKI TO LEKI ZAPOBIEGAJĄCE WYSTĘPOWANIU INFEKCJI, TO ONE POBUDZAJĄ NASZ ORGANIZM ABY TEN Z KOLEI NAUCZYŁ UKŁAD ODPORNOŚCIOWY, JAK ROZPOZNAWAĆ I ZWALCZAĆ CHOROBY TAKIE JAK POLIO. CHOROBY, KTÓRE NAPRAWDĘ MOGĄ WYRZĄDZIĆ WIELE SZKÓD, BRAWA DLA PRZECIWCIAŁ! BRAWA DLA SZCZEPIONEK.

„CZY SĄ JAKIEŚ KONKRETNE SZCZEPIONKI, KTÓRE POTRZEBUJĘ GDY MAM NZJ?”

**NUMER 30:
PARCIE NA
STOLEC**



„MUSZĘ IŚĆ, MUSZĘ IŚĆ, MUSZĘ IŚĆ!” NIE, NIE DO PARYZA, SINGAPURU CZY NA ANTARKTYDĘ, TYLKO DO TOALETY I SPRÓBOWAĆ SIĘ WYPRÓBNIĆ, ZROBIĆ KUPĘ, CZY JAK TO TAM TERAZ NAZYWAMY... ALE NIC NIE CHCE WYJŚĆ!

„PYTANIE ZA STO PUNKTÓW. DLACZEGO TO UCZUCIE, GDY MUSZĘ CIĄGLE PĘDZIĆ DO TOALETY, MIMO ŻE I TAK NIC NIE CHCE WYJŚĆ, ZOSTAŁO NAZWANE PARCIEM NA STOLEC? DLACZEGO NIE NAZWALI TEGO PROSTO Z MOSTU... FRUSTRACJA!”



KOMUNIKACJA!

I CO BĘDZIE ZE MNĄ DALEJ?

CO DALEJ? ETAP 1

KOMUNIKACJA! JAK INACZET TWOJA DRUŻYNA BĘDZIE WIEDZIAŁA, JAK SIĘ CZUJESZ I JAK SOBIE RADZISZ??!

KTO NALEŻY DO TWOJEJ DRUŻYNY? = BARDZO TROSKLIWI LEKARZE SPECJALIŚCI ORAZ TY I TWOJA RODZINA

CO TWOJA DRUŻYNA MUSI ZROBIĆ, BY WSZYSTKO DZIAŁAŁO JAK NAJLEPIEJ? ROZMAWIAĆ I SŁUCHAĆ INNYCH ZE ZROZUMIENIEM, A CO WAŻNIEJSZE, ROZUMIEĆ TO, CO KAŻDA OSOBA TAK NAPRAWDĘ MA NA MYŚLI. WIESZ JAKI JEST NAJLEPSZY SPOŚÓB NA TO, ŻEBY TWOJA DRUŻYNA WIEDZIAŁA JAK SIĘ CZUJESZ I JAK RADZISZ SOBIE Z NZJ? PO PROSTU POWIEDZ IM! SZCZERZE I OTWARCIE. NAWET JEŚLI CZUJESZ SIĘ ŚWIETNIE I ŚWIETNIE SOBIE RADZISZ. TWOJA DRUŻYNA CHCE MIEĆ PEWNOŚĆ, ŻE KIEDY WSZYSTKO JEST W PORZĄDKU, TO TAK ZOSTANIE, A GDY JEST KIEPSKO, TO BĘDZIE LEPIEJ. PAMIĘTAJ! TO TY JESTEŚ NAJWAŻNIEJSZĄ CZĘŚCIĄ TWOJEJ DRUŻYNY. BEZ CIEBIE TO PO PROSTU NIE DZIAŁA. A KIEDY WSZYSTCY RAZEM WSPÓŁPRACUJECIE, WTEDY CZUJESZ SIĘ NAJLEPIEJ. NIE MA CO DO TEGO WĄTPLIWOŚCI!

TWOJA DRUŻYNA MOŻE SKŁADAĆ SIĘ Z WIELU RÓŻNYCH OSÓB, Z KTÓRYCH KAŻDA MA INNĄ ROLĘ:

TWOJA DRUŻYNA



CO DALEJ? ETAP 2

POZNAJ BADANIA, ZWŁASZCZA TE, DZIĘKI KTÓRYM TWÓJ LEKARZ WIE JAK SIĘ CZUJESZ.

ISTNIEJE WIELE BADAŃ, KTÓRE MOŻE WYKONAĆ LEKARZ, ABY OCENIĆ TWÓJ STAN ZDROWIA. RÓŻNE BADANIA SĄ ZALECANE RÓŻNYM PACJENTOM. NAJCZĘSTSZE TO PROSTE BADANIA KRWI. NIEKTÓRE Z NICH POMAGAJĄ OKREŚLIĆ WSKAŹNIKI STANU ZAPALNEGO W TWOIM ORGANIZMIE.

JAKIE BADANIA LABORATORYJNE MOŻNA WYKONAĆ?

HEMOGLOBINA I HEMATOKRYT:
MIERZĄ STĘŻENIE CZERWONYCH KRWINEK W TWOJEJ KRWI

DLACZEGO TO BADAMY?
CZERWONE KRWINKI TRANSPORTUJĄ TIEN W NASZYM ORGANIZMIE. ZBYT MAŁA LICZBA CZERWONYCH KRWINEK PROWADZI DO ANEMII, A TA Z KOLEI POWODUJE ZMĘCZENIE I WYCZERPANIE. ZDARZA SIĘ TO CZĘSTO U OSÓB Z AKTYWNA CHOROBA NZJ.

POZIOMY ALBUMIN:

ALBUMINA TO BIAŁKO KRĄŻĄCE WE KRWI. MA ZA ZADANIE TRANSPORTOWAĆ INNE CZĄSTECZKI PO CAŁYM ORGANIZMIE. KIEDY NZJ JEST AKTYWNE, MOŻE NASTĄPIĆ SPADK POZIOMU ALBUMINY. DLACZEGO? PONIEWAŻ ALBUMINA MOŻE PRZECIEKAĆ DO PRZEWODU POKARMOWEGO, ALBO NASZ ORGANIZM PRODUKUJE JEJ PO PROSTU ZA MAŁO.

OB (ODCZYN BIERNACKIEGO, CZYLI SZYBKOŚĆ OPADANIA KRWINEK) I CRP (STĘŻENIE BIAŁKA C-REAKTYWNEGO)

OB I CRP TO WSKAŹNIKI STANU ZAPALNEGO W ORGANIZMIE. OB TO WSKAŹNIK STANU ZAPALNEGO W ORGANIZMIE. W CZASIE INFЕКCJI, ORGANIZM PRODUKUJE ZNACZNIE WIĘCEJ OKREŚLONYCH BIAŁEK (TZW. BIAŁEK OSTREJ FAZY). BADANIE POLEGA NA POMIARZE SZYBKOŚCI OPADANIA KRWINEK CZERWONYCH (ERYTROCYTÓW) W PRÓBCE KRWI. JEŚLI WE KRWI JEST DUŻO BIAŁEK OSTREJ FAZY, TO POWODUJE TO SZYBSZE OPADANIE ERYTROCYTÓW NA DNO PRÓBÓWKI. SZYBSZE OPADANIE TO PODWYŻSZONE OB. JEŚLI NIE MA WZROSTU ILOŚCI BIAŁEK OSTREJ FAZY, CZERWONE KRWINKI SPADAJĄ W NORMALNYM TEMPIE, A OB JEST W NORMIE.

CRP TO KOLEJNY WSKAŹNIK STANU ZAPALNEGO W ORGANIZMIE. CRP TO BIAŁKO C-REAKTYWNE, CZYLI JEDNO Z BIAŁEK OSTREJ FAZY, PRODUKOWANE W WĄTROBIE I POJAWIAJĄCE SIĘ WE KRWI JAKO KONSEKWENCJĄ STANU ZAPALNEGO.

WAŻNE BY WIEDZIEĆ, ŻE OB I CRP NIE SĄ SPECYFICZNE DLA NZJ. OBA WSKAŹNIKI MOGĄ BYĆ PODWYŻSZONE W INNYCH STANACH ZAPALNYCH, NP. W INFЕКCJACH, TAKICH JAK PRZEZIĘBIENIE.

KALPROTEKTYNA W KALE:

KALPROTEKTYNA TO BIAŁKO WYSTĘPUJĄCE W KOMÓRKACH ZAPALNYCH. TO MARKER PODOBNY DO OB I CRP, PONIEWAŻ WYKRYWA STAN ZAPALNY W ORGANIZMIE, ALE W PRZECIWIENSTWIE DO OB I CRP JEST SPECJALNIE ZAPROJEKTOWANY DO POMIARU STANU ZAPALNEGO W PRZEWODZIE POKARMOWYM. PODWYŻSZONE STĘŻENIE KALPROTEKTYNY W KALE NIE POZWALA ROZRÓŻNIĆ ZWYKŁEJ INFЕКCJI JELITOWEJ OD CHOROBY ZAPALNEJ JELIT. MIMO TEGO JEST TO WSKAŹNIK BARDZO PRZYDATNY W ŚLEDZENIU STANU ZAPALNEGO W NZJ.



Oczywiście Ty!



DLACZEGO POWINIENES TO WSZYSTKO WIEDZIEĆ?

DLA SIEBIE! IM WIĘCEJ WIESZ, TYM ŚMIELEJ BĘDZIESZ MOGŁ ZADAWAĆ PYTANIA I SŁUCHAĆ ODPOWIEDZI I TYM LEPIEJ BĘDZIESZ PODEJMOWAĆ DECYZJE. A DO TEGO, TY I TWOJA DRUŻYNA BĘDZIECIE NAPRAWDĘ DOBRYM ZESPOŁEM! A STĄD JUŻ TYLKO KROK DO REMISJI.

CZEGO PRZECIEŻ WSZYSCY PRAGNIEMY.

LECZENIE NZJ

CELEM KAŻDEGO LECZENIA NZJ JEST, ABYŚ CZUŁ SIĘ ŚWIETNIE. ŻEBY TWOJE OBJAWY ZNIKŁY, ABYŚ DOBRZE RÓŚŁ I SIĘ ROZWIJAŁ, A WSZYSTKIE WSKAŹNIKI STANU ZAPALNEGO BYŁY W NORMIE. ISTNIEJĄ RÓŻNE TERAPIE POMAGAJĄCE PACJENTOM W OSIĄGNIĘCIU I UTRZYMANIU REMISJI W NZJ. NIEKTÓRZY LUDZIE STOSUJĄ LEKI, INNI TERAPIĘ ŻYWIENIOWĄ, A JESZCZE INNI STOSUJĄ I TO I, TO JEDNOCZEŚNIE. TY I TWÓJ LEKARZ ZDECYDUJECIE, JAKIE LECZENIE JEST DLA CIEBIE NAJLEPSZE!



ŻYWIENIE ENTERALNE (DOJELITOWE) I DIETA

DIETA PŁYNNA PRZEMYSŁOWA

TERAPIA ŻYWIENIOWA W POSTACI PRZEMYSŁOWEJ DIETY PŁYNNEJ BARDZO DOBRZE SPRAWDZA SIĘ W LECZENIU AKTYWNEJ CHOROBY LEŚNIEWSKIEGO-CROHNA. JAK TO WYGLĄDZA? PACJENT PIJE WYŁĄCZNIE SPECYFICZNĄ MIESZANKĘ PRZEMYSŁOWĄ PRZEZ 8 DO 12 TYGODNI I NIE PRZYJMUJE POKARMÓW STAŁYCH.

DIETA PŁYNNA PRZEMYSŁOWA JEST OBIECUJĄCA. DZIAŁA RÓWNIEM DOBRZE JAK STERYDY (TAK CZĘSTO STOSOWANE W LECZENIU NZJ) ALE MA O WIELE MNIEJ SKUTKÓW UBOCZNYCH, A U PACJENTÓW OBSERWUJE SIĘ LEPSZE WZRASTANIE I SZYBSZE GOJENIE W PRZEWODZIE POKARMOWYM. PO ZAKOŃCZENIU TAKIEJ DIETY, CZĘSTO MAMY DO CZYNNIENIA Z NAWROTEM CHOROBY, CHYBA ŻE WPROWADZONE ZOSTANIE LECZENIE FARMAKOLOGICZNE LUB SPECJALNIE DOPASOWANA DIETA ELIMINACYJNA.

DIETA

DIETA W NZJ JEST BARDZO WAŻNA. DLACZEGO? BO WSZYSTKO, CO JEMY WPŁYWA NA NASZĄ MIKROBIOTĘ JELITOWĄ, CZYLI BAKTERIE ZAMIESZKUJĄCE W NASZYCH JELITACH, A TAKŻE NA UKŁAD ODPORNOŚCIOWY JELIT. NIEKTÓRZY WYBIERAJĄ INDYWIDUALNĄ DIETOTERAPIĘ W LECZENIU NZJ; INNI STOSUJĄ ZDROWĄ DIETĘ W POŁĄCZENIU Z TERAPIĄ FARMAKOLOGICZNĄ... ŻEBY SIĘ UPEWNIAC, ŻE CHOROBA JEST POD KONTROLĄ.

DIETA, KTÓRA WYDAJE SIĘ MIEĆ DOBRY WPŁYW NA PACJENTÓW, TO DIETA PEŁNOWARTOŚCIOWA, W KTÓREJ UNIKAMY PRODUKTÓW ZWIEKSZAJĄCYCH STAN ZAPALNY W ORGANIZMIE. CZYLI ZBOŻA, PRODUKTY MLECZNE INNE NIŻ TWARDE SERY I JOGURTY FERMENTOWANE PRZEZ 24 GODZINY ORAZ SŁODZIKI INNE NIŻ MIÓD. NA POCZĄTKU, WPROWADZENIE ZMIAN W DIECIE MOŻE BYĆ TRUDNE, ALE Z BIEGIEM CZASU WIELE OSÓB JEST W STANIE TEGO DOKONAĆ I RADZI SOBIE ŚWIETNIE! OBECNIE PROWADZI SIĘ WIELE BADAŃ NAD DZIAŁANIEM DIETY I JAK MOŻNA JĄ ULATWIĆ, ABY UZYSKAĆ WIĘCEJ INFORMACJI, ZAJRZYJ TUTAJ WWW.NIMBAL.ORG. PODOBNIEM JAK W PRZYPADKU LEKÓW, DIETOTERAPIA MA SWOJE PLUSY I MINUSY.

PACJENCI STOSUJĄCY FARMAKOTERAPIĘ W LECZENIU NZJ, CZĘSTO STOSUJĄ TEŻ ZDROWĄ DIETĘ UBOGĄ W CUKIER, MLEKO I PRZETWORZONĄ ŻYWNÓŚĆ ORAZ BOGATĄ W OWOCE I WARZYWA, ABY WSPOMÓC SWOJĄ MIKROBIOTĘ I UKŁAD ODPORNOŚCIOWY. POROZMAWIAJ ZE SWOIM LEKARZEM, ABY DOWIEDZIEĆ SIĘ, CO JEST DLA CIEBIE ODPOWIEDNIE!

CZASAMI TWÓJ LEKARZ MOŻE ZLECIEĆ „BADANIA RADIOLOGICZNE”. TAKIE JAK ZDJEĆCIA RENTGENOWSKIE, BADANIE Z KONTRASTEM BARYTOWYM, TOMOGRAFIA KOMPUTEROWA, LUB REZONANS MAGNETYCZNY. DZIĘKI NIM TWÓJ LEKARZ MOŻE ZOBACZYĆ, CO DZIEJE SIĘ W TWOIM ORGANIZMIE. BADANIA SĄ SZYBKIE, BEZBOLESNE I TWORZĄ SZCZEGÓŁOWY OBRAZ TWOICH JELIT, NARZĄDÓW WEWNĘTRZNYCH, KOŚCI, TKANEK MIĘKKICH I NACZYŃ KRWIONOŚNYCH. CZASAMI TWÓJ LEKARZ MOŻE ZLECIEĆ WYKONANIE GASTROSKOPII I KOLONOSKOPII. TE DWA BADANIA POZWALAJĄ LEKARZOWI ZAJRZEĆ DO ŚRODKA JELIT ZA POMOCĄ SPECJALNEJ DŁUGIEJ RURKI ZAKOŃCZONEJ KAMERKĄ. W TEN SPOSÓB DIAGNOZUJE SIĘ NZJ. A PO WDROŻENIU LECZENIA, DZIĘKI NIM LEKARZ MOŻE SIĘ UPEWNIĆ, ŻE WSZYSTKO JEST OK. NIE MARTW SIĘ, TE BADANIA WYKONUJE SIĘ TYLKO WTEDY, GDY SĄ POTRZEBNE. A W PRZECIWIENSTWIE DO „BADAN RADIOLOGICZNYCH” PACJENCI ŚPIĄ PODCZAS GASTROSKOPII I KOLONOSKOPII. FAJNIE, PRAWDA?!

CO JESZCZE POWINIENES WIEDZIEĆ?

PACJENCI Z NZJ MAJĄ RÓŻNE OBJAWY. KAŻDE NZJ JEST WYJĄTKOWE. KAŻDY PACJENT Z NZJ MOŻE MIEĆ INNE OBJAWY, CHOĆ OCZYWIŚCIE ISTNIEJĄ TEŻ PODOBIENSTWA. DZIEJE SIĘ TAK, PONIEWAŻ STAN ZAPALNY MOŻE BYĆ ZLOKALIZOWANY W RÓŻNYCH ODCINKACH PRZEWODU POKARMOWEGO, PACJENCI MOGĄ MIEĆ RÓŻNE NASILENIE STANU ZAPALNEGO, I INACZET MOGĄ TO ODCZUWAĆ. DO TEGO, RÓŻNI LUDZIE MOGĄ RÓŻNIE REAGOWAĆ NA LECZENIE, ALE TO WCAŁE NIE OZNACZA, ŻE NIE MOŻEMY UCZYĆ SIĘ Z WZAJEMNYCH DOŚWIADCZEŃ. OCZYWIŚCIE, ŻE MOŻEMY! WAŻNE BY PAMIĘTAĆ, ŻE DOŚWIADCZENIA PACJENTÓW MOGĄ SIĘ BARDZO RÓŻNIĆ!



LEKI

JEST WIELE LEKÓW DOSTĘPNYCH DLA PACJENTÓW Z NZJ. POMAGAJĄ ONE ZMNIJSZYĆ STAN ZAPALNY. W ŁAGODNYM PRZEBIEGU CHOROBY CZĘSTO STOSOWANA JEST NA PRZYKŁAD MESALAZYNA. A GDY CHOROBA JEST BARDZIEJ AKTYWNA, WÓWCZAS MOŻNA ZASTOSOWAĆ LEKI IMMUNOSUPRESYJNE. TE LEKI MOGĄ DZIAŁAĆ NAPRAWDĘ ŚWIETNIE! PRZED WYBÓREM LECZENIA FARMAKOLOGICZNEGO, BARDZO WAŻNE JEST POZNANIE MOŻLIWYCH DZIAŁAŃ NIEPOŻĄDANYCH. ALE PAMIĘTAJCIE, TAK NAPRAWDĘ NAWET POPULARNE LEKI, KTÓRE WSZYSCY PRZYJMUJEMY (NA PRZYKŁAD NA BÓL GŁOWY) MAJĄ SKUTKI UBOCZNE, CHOĆ ZWYKLE SĄ ONE BARDZO RZADKIE. ZAPYTAJ SWOJEGO LEKARZA, CO JEST DLA CIEBIE NAJLEPSZE I DLACZEGO.

OPRÓCZ KLASYCZNYCH METOD LECZENIA NZJ, ISTNIEJĄ
INNE RZECZY, KTÓRE MOGĄ CI POMÓC



HIGIENA SNU

HIGIENA CZEGO? SEN JEST BARDZO WAŻNY DLA ORGANIZMU. PO STRESIE, JAKI ODCZUWASZ W CIĄGU DNIA, TWÓJ ORGANIZM REGENERUJE SIĘ PODCZAS SNU. SEN JEST WAŻNY ZARÓWNO DLA ZDROWIA FIZYCZNEGO, JAK I PSYCHICZNEGO. NASTOLATKI, KTÓRZY POTRZEBUJĄ NAJWIĘCEJ SNU, POWINNI SPAĆ PO 8-10 GODZIN DZIENNIE.

UPORAJ SIĘ ZE STRESEM

KĄDZY SIĘ STRESUJE! NIEZALEŻNIE OD TEGO, CZY TWÓJ STRES JEST SPOWODOWANY PRZEZ SZKOŁĘ, PRZYJACIOŁ, RODZINĘ, NZJ, CZY COŚ INNEGO, RADZĄC SOBIE Z NIM, MOŻESZ BYĆ PEWIEN, ŻE POCZUJESZ SIĘ LEPIEJ. CZASAMI JEDNAK NIE WIADOMO, JAK SOBIE PORADZIĆ I TU WŁAŚNIE NA RATUNEK WKRACZA TWÓJ LEKARZ PROWADZĄCY. PO PROSTU ZAPYTAJ! TWÓJ LEKARZ NA PEWNO ZAPROPONUJE JAKIEŚ ROZWIĄZANIE.



AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA

ĆWICZENIA POMAGAJĄ NAM NA WIELE SPOSOBÓW. NIE MUSISZ BIEGAĆ MARATONÓW, JEZDZIĆ NA ROWERZE JAK SZURKOWSKI CZY PŁYWAĆ JAK OTYLIA... RÓB TO, CO LUBISZ. ĆWICZENIA WCALE NIE MUSZĄ BYĆ INTENSYWNE. UŻYWAJĄC SWOJEGO CIAŁA, MOŻESZ SOBIE POMÓC POCZUĆ SIĘ LEPIEJ I ZDROWIEĆ. PAMIĘTAJ, SPACER TO TAKŻE DOBRY TRENING!



TWOJA CHOROBA TO NIE TY!

PAMIĘTAJ, JESTEŚ WYJĄTKOWY! A NZJ JEST TYLKO NIEWIELKĄ CZĘŚCIĄ CIEBIE. COKOLWIEK WYBIERZESZ, DIETĘ CZY LECZENIE FARMAKOLOGICZNE, NIGDY SAM NIE PRZERYWAJ TERAPII. CZASAMI PACJENCI CZUJĄ SIĘ TAK DOBRZE, ŻE MYŚLĄ, ŻE CHOROBA ZNIKŁA NA ZAWSZE I PRZERYWAJĄ LECZENIE. NIESTETY, NZJ ZWYKLE WTEDY POWRACA, CZASAMI ZE ZDWOJONĄ SIŁĄ I LECZENIE MOŻE BYĆ TRUDNIEJSZE.

ZABAWNY!
MĄDRY!
ODWAŻNY!
KREATYWNY!
WESOŁY!
TOWARZYSKI!
TWÓRCZY!

SPOTKAJMY SIĘ! DOŁĄCZ DO NAS!

TOWARZYSTWO „J-ELITA” CO ROKU ORGANIZUJE SUPER TURNUS REHABILITACYJNY. TO WSPANIAŁE DOŚWIADCZENIE! MOŻESZ SPĘDZAĆ CZAS Z INNYMI DZIEĆMI, KTÓRE TAK JAK TY SĄ ZDOLNE, KREATYWNE, WESOŁE, BYSTRE, A TAKŻE MAJĄ NZJ!





PROFESOR

PROFESOR NIMBALA (NUTRITION IN MEDICINE BALANCED) NIE JEST ZWYKŁYM PROFESOREM. JEGO MISJĄ JEST EDUKOWANIE DZIECI I ICH RODZIN O NIESAMOWITYM WPŁYWIE DIETY NA ZDROWIE TWOJE I TWOJEJ RODZINY.

KOMIKS, KTÓRY TERAZ CZYTASZ I POSTAĆ PROFESORA NIMBALA POWSTAŁY, ABYŚ MIAŁ DOSTĘP DO EDUKACJI I LEPIEJ POZNAŁ BADANIA NAD LECZENIEM ŻYWIENIOWYM I DOWIEDZIAŁ SIĘ DLACZEGO TEN RODZAJ LECZENIA MOŻE BYĆ WŁAŚCIWY DLA CIEBIE I TWOJEJ RODZINY. PROFESOR NIMBAL, PODOBNIEM JAK LEKARZE I TWOJA DRUŻYNA, MAJĄ TYLKO JEDEN CEL: DBANIE O TWOJE ZDROWIE!

TWÓRCA I AUTOR

DOKTOR DAVID SUSKIND, GASTROENTEROLOG DZIECIĘCY I PROFESOR PEDIATRII W SZPITALU DZIECIĘCYM W SEATTLE I NA UNIWERSYTECIE WASHINGTONSKIM ORAZ PRZYJACIEL PROFESORA NIMBALA Z DZIECIŃSTWA.

CHOCIAŻ NIE DA RADY PODRÓŻOWAĆ KIEROWANYM UMYSŁEM POJAZDEM ANATOMICZNYM (K.U.P.A.), ZA TO MOŻE PROWADZIĆ OGÓLNOKRAJOWĄ KAMPANIĘ W USA NA RZECZ WŁĄCZENIA TERAPII ŻYWIENIOWEJ DO OPIEKI KLINICZNEJ NAD PACJENTAMI Z NZJ. EKSPERT OD CHOROBY JELIT, NA CO DZIEŃ WALCZY ZE „ZŁYMI” BAKTERIAMI I WIELE ENERGII POŚWIĘCA OPIECE KLINICZNEJ NAD PACJENTAMI Z NZJ ORAZ BADANIU EFEKTÓW LECZENIA ŻYWIENIOWEGO. WIERZY, ŻE EDUKACJA DAJE SIŁĘ PACJENTOM I ICH RODZINOM I WIERZY W CIEBIE!



ARTYSTA

JASON PIPERBERG JEST ILUSTRATOREM, RYSOWNIKIEM I GAWĘDZIARZEM, KTÓRY WSPÓŁPRACOWAŁ PRZY PROJEKTACH TAKICH JAK RAISING DION I CHAMPIONS OF HARA. STWORZYŁ TEŻ WŁASNY KOMIKS SPACEMAN AND BLOATER. JEST TAKŻE OSOBISTYM STYLISTĄ PROFESORA NIMBALA.

W 2012 ROKU JASON UKOŃCZYŁ AKADEMIE SZTUK PIĘKNYCH W FILADELFII UZYSKUJĄC LICENCJAT W DZIEDZINIE ILUSTRACJI. ZAWSZE KOCHAŁ ILUSTROWANIE, KOMIKSY, SUPERBOHATERÓW, SCIENCE FICTION, ROBOTY I WSZYSTKO, CO ZWIĄZANE Z NARRACJĄ OBRAZEM I OPOWIADANIEM HISTORII. OBECNIE MA SWOJĄ WYMARZONĄ PRACĘ JAKO NIEZALEŻNY ILUSTRATOR W LANCASTER W STANIE PENNSYLVANIA W USA.



TLUMACZENIE WERSJI POLSKIEJ:

**DAGMARA
CORRIGAN**





NIMBAL
COMICS

78-83-952460-5-0